

2.6.2017

ADVIES

van de Commissie vervoer en toerisme

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake een ruimtevaartstrategie voor Europa
(2016/2325(INI))

Rapporteur voor advies: Gesine Meissner

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie vervoer en toerisme verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. beseft dat ruimtevaarttechnologie een belangrijke rol speelt bij het slimmer, veiliger, zekerder en duurzamer maken en beter integreren van het vervoer over land, ter zee, in de lucht en in de ruimte; is ingenomen met de mededeling van de Commissie en is van mening dat die kan helpen voorzien in nieuwe vervoersbehoeften zoals zekere en naadloze connectiviteit, preciezere plaatsbepaling, intermodaliteit en interoperabiliteit;
2. wijst erop dat de ruimte en de toegang tot de ruimte in de eerste plaats afhankelijk zijn van vervoermiddelen (satellieten, satellietlanceerders, raketten); beseft dat dit betekent dat ruimtevaarttechnologieën en -diensten (satellietgegevens, geolocatie) van strategisch belang zijn voor vele sectoren, zoals vervoer, telecommunicatie, landbouw en defensie;
3. benadrukt dat de vervoersector grote kansen biedt voor nieuwe, innovatieve bedrijven in de downstreamsector op gebieden zoals veiligheid, milieu-efficiëntie, datastreaming, navigatie-, opsporings- en reddingsdiensten en verkeerscontrole- en beheer; benadrukt dat bedrijven afhankelijk zijn van toegang tot gegevens en samenwerking tussen universiteiten, wetenschappers en de publieke en private sector;
4. wijst op het belang van opleiding en ontwikkeling van de beroepsvaardigheden voor een werkelijk autonome en onafhankelijke EU-ruimtevaartsector; verzoekt de Commissie via Horizon 2020 en de toekomstige programma's voor onderzoek en ontwikkeling steun te blijven verlenen aan maatregelen ter bevordering van onderwijs en opleiding en van de verspreiding van resultaten op terreinen die verband houden met de ruimtevaart;
5. onderstreept dat deelname aan de optionele programma's van het Europees Ruimteagentschap (ESA), in het kader waarvan Europese bedrijven en universiteiten of onderzoeksinstituten betrokken worden bij het ontwerpen van spits technologie voor ruimtemissies en -systemen, een essentieel en fundamenteel instrument is voor de ontwikkeling van de capaciteit van de Europese ruimte-industrie; is van mening dat deelname aan deze programma's de deur opent naar ondernemerschap op dit gebied en toegang geeft tot hoogtechnologische en bijzonder kennisintensieve wetenschappelijke projecten, hetgeen ook positieve gevolgen kan hebben op het gebied van vervoer;
6. onderkent het potentieel van de Europese ruimteprogramma's Galileo en European Geostationary Navigation Overlay Service (Egnos) en de noodzaak om het gebruik van de gegevens uit die programma's te bevorderen en marktmogelijkheden te creëren via de screening en mogelijke herschikking van de bestaande wetgeving en de systematische compatibiliteitscontrole van de ruimteprogramma's;
7. verzoekt de Commissie de Europa-brede ontwikkeling te steunen van nieuwe bedrijfsmodellen op het gebied van ruimtevaart en van technologieën die een omwenteling teweegbrengen in de sector en tot kostenverlaging leiden (bijvoorbeeld Europese technologieën die het mogelijk maken om kleine satellieten te lanceren, zoals herbruikbare ballonnen of satellietlanceerders);
8. wijst erop dat de EU-vervoersector, met name wanneer het gaat om verkeersbeheer,

volgsystemen en satellietwaarneming, afhankelijk is van ruimtevaarttechnologie en het vermogen daarvan om op elk moment nauwkeurig een positie te bepalen; benadrukt de voordelen van accuratere en preciezere tracering en positionering van satellieten dankzij het gebruik van technologieën als de Gemeenschappelijke Onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (Sesar) in de luchtvaartsector en het wereldwijd satellietnavigatiesysteem (GNSS) in de zeevaart;

9. benadrukt hoe belangrijk het is dat de publiek gereguleerde diensten (PRS) van Galileo de overheidsinstanties van de lidstaten ondersteunen met diensten op het vlak van openbare veiligheid en noodhulp, vooral in crisissituaties;
10. wijst op het succes van programma's als eCall en de digitale tachograaf op grond van verordeningen waarin de invoering van een positioneringssysteem op basis van GNSS verplicht wordt gesteld, en meent dat de ruimtevaartstrategie de verkeersveiligheid zal verbeteren; merkt op dat satellietgegevens van belang kunnen zijn voor automatisch rijden;
11. schaart zich achter het initiatief voor gouvernementele satellietcommunicatie (Govsatcom) van de Commissie om betrouwbare, zekere en kosteneffectieve satellietcommunicatiediensten te garanderen voor Europese en nationale instellingen en infrastructuur; benadrukt het belang daarvan voor het vervoer, en dan met name voor het scheepvaartvervoer in het Noordpoolgebied, het beheer van het luchtverkeer en de besturing van en de controle over onbemande vliegende voertuigen;
12. is van mening dat de strategie moet leiden tot onafhankelijke en zekere toegang tot ruimtevaartdiensten en -gegevens en tot technologische onafhankelijkheid van derde landen; beseft echter dat internationale partnerschappen een succesfactor zijn voor de Europese industrie en dat samenwerking met andere mondiale strategische partners dubbel werk of overlappingsen bij onderzoek en ontwikkeling kan helpen voorkomen en zodoende kan bijdragen aan efficiëntere investeringen; verzoekt de Commissie en de lidstaten daarom internationale samenwerkingsprogramma's na te streven om in onze eigen landen gemaakte Europese ruimtevaarttechnologie en de competitiviteit ervan op de wereldmarkt te promoten dankzij de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van een echte strategie van economische diplomatie voor de sector;
13. verzoekt de Commissie de ruimtevaartstrategie snel ten uitvoer te leggen, opdat de vervoersector onmiddellijk kan profiteren van beter maritiem toezicht, multimodaliteit, reisbeleving en pakketbezorging, navigatie met behulp van drones en zelfrijdende auto's, en de veiligheid kan verhogen, waarbij de bescherming van privacy en gegevens naar behoren in acht moet worden genomen; meent dat de programma's Galileo en Egnos in belangrijke mate kunnen bijdragen aan een correcte toepassing van de EU-wetgeving op het gebied van vervoer; is ervan overtuigd dat satellietnavigatie nog verder moet worden geïntegreerd in andere digitale diensten, zoals intelligente vervoerssystemen (ITS), het Europees beheersysteem voor het spoorverkeer (ERTMS), River Information Services (RIS), SafeSeaNet, alsook in conventionele navigatiesystemen;
14. verzoekt de Commissie de ruimtevaartsector van de EU te ondersteunen door de volledige uitrol van Galileo te versnellen en is ingenomen met de intentie van de Commissie om concrete maatregelen te nemen, ook van regelgevende aard, opdat Galileo zich een plaats kan verwerven op de markt door de ontwikkeling van volledig compatibele en

interoperabele Europese apparaten, zoals chipsets en ontvangers, te stimuleren, en hamert erop dat deze maatregelen moeten gelden voor alle vervoerswijzen (lucht, weg, spoor, zeevaart en binnenvaart);

15. is van mening dat er wetsvoorschriften moeten komen om de compatibiliteit van de ontvangers van bepaalde vervoersinfrastructuurvoorzieningen met Galileo te waarborgen, met name in toekomstige strategische sectoren zoals die van de autonome en geconnecteerde voertuigen of de onbemande luchtvaartuigen (UAV's), teneinde de toepassing van Europese ruimtevaartoplossingen in het vervoer te bevorderen;
16. is van mening dat bij de volgende generaties satellietssystemen de beveiliging van de Galileo-infrastructuur verder moeten worden ontwikkeld;
17. benadrukt dat de accuraatheid en integriteit van Egnos essentieel is voor navigatie in de lucht, op zee, op het spoor en op de weg; herhaalt dat Egnos in de eerste plaats moet worden uitgebreid tot Zuidoost- en Oost-Europa, zodat het de hele EU bestrijkt, en vervolgens tot Afrika en het Midden-Oosten;
18. wijst op de financiële voordelen en de toegenomen accuraatheid, veerkracht en veiligheid die Egnos kan bieden bij het gebruik van veiligheidskritieke toepassingen zoals vliegtuiglandingen, alsook voor het traceren van vluchten en het terugdringen van vluchtannuleringen en van de geluidshinder van het luchtverkeer; verzoekt de Commissie derhalve erop toe te zien dat Egnos wordt ingevoerd op alle Europese luchthavens;
19. benadrukt het belang van het programma Copernicus voor de veiligheid van vervoer en passagiers, met name op het vlak van routeringsdiensten voor de scheepvaart, de ontwikkeling van stedelijke vervoersnetwerken en de monitoring van luchtverontreiniging; deelt de mening van de Commissie dat het gebruik van gegevens uit Copernicus verder moet worden vergemakkelijkt en bevordert en verzoekt de Commissie de infrastructuur ervan te blijven uitbreiden;
20. is van mening dat de mogelijkheden om Galileo en Copernicus voor tweërlei gebruik aan te wenden verder moeten worden ontwikkeld, evenals de grotere precisie en betere versleuteling ervan;
21. wijst erop dat het cruciaal is om de transformatie van de luchtverkeersleiding van het huidige radartoezicht naar satelliettoezicht te versnellen aangezien realtimetoezicht slechts voor 30 % van onze planeet kan worden gegarandeerd, en is van mening dat de GNSS-technologie een belangrijke rol kan spelen bij deze overgang;
22. benadrukt daarnaast dat het van belang is dat vliegtuigen worden uitgerust met in de ruimte gestationeerde automatisch afhankelijke surveillance - Broadcast (Automatic Dependent Surveillance - Broadcast (ADS-B)) en dat exploitanten worden verplicht om hun vliegtuigen uit te rusten met ADS-B om de accuraatheid en betrouwbaarheid van de realtime plaatsbepaling van vliegtuigen te waarborgen en brandstofbesparingen te verwezenlijken;
23. onderstreept dat het belangrijk is de Europese ruimte-infrastructuren te beschermen en steunt daarom de invoering van een pakket SST-diensten (Space Surveillance and Tracking - ruimtebewaking en -monitoring) op volledig operationele basis; benadrukt het

grote belang van passende toezichts- en vermijdingsmaatregelen voor het terugdringen van ruimteverontreiniging in het algemeen en ruimteafval in het bijzonder; benadrukt in dit verband het belang van het proefproject voor een schonere ruimte door afval uit de baan rond te aarde te verwijderen en innovatieve materialen voor ruimteapparatuur te gebruiken om de toename van ruimteschroot te beperken en door middel van innovatie duurzame langetermijnoplossingen te vinden voor de vervanging van ruimtemateriaal; wijst er nogmaals op dat het proefproject ten doel heeft de haalbaarheid en doeltreffendheid van een toekomstig gezamenlijk technologie-initiatief (GTI) voor de ruimtevaartsector vast te stellen dat erop is gericht investeringen aan te trekken;

24. constateert dat er onvoldoende duidelijkheid bestaat omtrent de voortzetting van het satellietlanceerderprogramma in Europa na de komende drie tot vier jaar (Ariane 6 en Vega C) en de financiële situatie van dit programma; maakt zich zorgen over het ontbreken van een lanceerprogramma voor de middellange en lange termijn; verzoekt de Commissie met klem om een voorstel voor een werkprogramma inzake satellietlanceerders in Europa voor de komende 20 jaar;
25. benadrukt dat de Europese ruimtevaartindustrie te maken heeft met een oneerlijke en steeds hardere internationale concurrentie, met institutionele markten van derde landen die niet toegankelijk zijn voor de Europese spelers, waardoor deze in het nadeel zijn;
26. is van mening dat de EU, in deze aangetoonde context van niet-wederkerigheid wat betreft de openstelling van de institutionele markten in de uiterst strategische sector van de satellietlancering, samen met haar partners, op haar institutionele markten voor de lancering van de satellieten in het kader van Europese programma's de voorkeur moet geven aan Europese satellietlanceerders;
27. schaart zich achter het voorstel van de Commissie om de vraag van Europese institutionele klanten te bundelen om onafhankelijke, kosteneffectieve en betrouwbare toegang tot de ruimte te waarborgen; is er groot voorstander van dat de Commissie een vooraanstaande institutionele klant van de Europese sector voor lanceersystemen wordt en onderzoekt op welke manieren de Europese infrastructuur voor lanceringen kan worden ondersteund, opdat de ruimtevaartsector van de EU doeltreffend kan wedijveren met andere mondiale spelers;
28. verzoekt de Commissie rekening te houden met de synergieën tussen Galileo en Copernicus en eventueel ook haar andere ruimteactiviteiten teneinde een kosteneffectieve toepassing (bijv. gebruik van de huidige capaciteiten van het Europees GNSS-Agentschap, GSA) te waarborgen en de voordelen ervan voor de Europese economie zo groot mogelijk te maken; verzoekt de Commissie om investeringen in ruimtevaartactiviteiten voor de vervoerssector aan te moedigen door middel van slimme financiering (bijv. via het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI)) en ervoor te zorgen dat die activiteiten in het volgende meerjarig financieel Kader (MFK) naar behoren worden gefinancierd; verzoekt de Commissie in het volgende MFK 2014-2020 de financiering voor de modernisering van de infrastructuur van Galileo, Egnos en Copernicus te waarborgen, evenals voor de ondersteuning van de downstream- en upstreamtoepassingen van GNSS en aardobservatieactiviteiten binnen de begrotingen voor het negende kaderprogramma (met inbegrip van het gezamenlijk technologie-initiatief Ruimtevaart) en de Europese GNSS-programma's;

29. verzoekt de Commissie een grotere betrokkenheid van kmo's bij ruimtevaartactiviteiten en ruimteonderzoek te stimuleren en te ondersteunen; moedigt de Commissie aan om de belanghebbenden uit de vervoersector te betrekken bij de dialoog met de ruimtevaartsector om het gebruik van ruimtevaarttechnologie op de vervoersmarkt te faciliteren en tevens transparantie te waarborgen; verzoekt de Commissie het wetenschappelijk ruimteonderzoek en de gegevens in verband met vervoer ter beschikking te stellen van Europese belanghebbenden uit de vervoerssector om de bredere inzet van nieuwe innovatieve technologieën te stimuleren en zo het concurrentievermogen van vervoersdiensten op de Europese en de wereldmarkt te verbeteren;
30. verzoekt de Commissie en de lidstaten aandacht te besteden aan de toenemende ontwikkeling van ruimtetoerisme.

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	30.5.2017
Uitslag eindstemming	+: 40 -: 1 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Andor Deli, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Bruno Gollnisch, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Kosma Złotowski
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Jakop Dalunde, Kateřina Konečná, Peter Kouroumbashev, Patricija Šulin, Evžen Tošenovský
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Barbara Kudrycka, Maria Noichl, Flavio Zanonato

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

40	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Gesine Meissner, Dominique Riquet, Pavel Telička
ECR	Jacqueline Foster, Evžen Tošenovský, Kosma Złotowski
EFDD	Daniela Aiuto
ENF	Georg Mayer
GUE/NGL	Tania González Peñas, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE	Georges Bach, Deirdre Clune, Andor Deli, Dieter-Lebrecht Koch, Barbara Kudrycka, Marian-Jean Marinescu, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Wim van de Camp, Patricija Šulin
S&D	Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Ismail Ertug, Peter Kouroumbashev, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Jens Nilsson, Maria Noichl, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, David-Maria Sassoli, Flavio Zanonato, Janusz Zemke, Claudia Țapardel
Verts/ALE	Michael Cramer, Jakop Dalunde, Keith Taylor

1	-
EFDD	Jill Seymour

1	0
NI	Bruno Gollnisch

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding